

KRETZOI MIKLÓS

**műveinek
bibliográfiája
1927–2005**

Kretzoi Miklós

**műveinek
bibliográfiája
1927–2005**

**Összeállította
Kretzoiné Bertalan Mária**

Budapest, 2007

KRETZOI MIKLÓS

geológus, paleontológus
1907–2005

Kretzoi Miklós önéletírása

Dr. Kretzoi Miklós – vagy ahogy tanítványai, tisztelői emlegették, *Miklós bácsi* – élete utolsó éveiben összeállította önéletrajzát, „amiből mindenki kiveszi a szükséges adatokat”. Úgy gondoljuk, akkor cselekszünk leghasznosabban, ha elképzelésének megfelelően ezt a rövid írást változtatás nélkül közreadjuk.

Én pedig – a divat kedvéért – a génekkal kezdhethném, hangsúlyozva, hogy az ősök egész légióját kellene antropológiailag ismernünk – nem csak a vezetéknevünket hozó apa (és legfeljebb még az anya) néhány tulajdonságát, amikből képességeinket eredeztetjük. Ebben a vonatkozásban elég reménytelen helyzetben vagyok.

Névadó apai őseim krétai ikonfestők voltak. A Földközi-tenger keleti felén a XVI–XVIII. században uralkodott állandó háborúk és népirtás elől menekülők Spanyolország, Olaszország felé vették útjukat – ők északnak, előbb a görög–bolgár partvidék felé menekültek, ahol türk-bolgár hatásra vezetéknevük oi-végződése alakult ki (mint pl. Trubeckoi, Ozansoi, Beregovoi stb.). Innen húzódtak északnak Erdélybe, ahol nevüket a kolozsvári Szent Mihály templom freskói őrizték meg. Utódaik a helybeli görög kereskedő rétegbe olvadtak be (Balomiri stb.). A XVIII. század vége felé viszont mind gyakoribb a magyar (székely) családnevek megjelenése a családfán (Molnár, Bartha, Koncz stb.). Nagypám volt az első, aki közszolgálatba lépett, bár a diplomata pályát az elgondolásait nem osztó k. u. k. külügyminiszter személyétől függően megszakította, illetve befejezte és a magánéletbe vonult vissza.

Anyai ágon az ősök eredetileg Rajna-vidéki szőlőművelők voltak (Nonne, Rottenbiller, Wiesmüller családok). A XVIII. század közepén Magyarországra, az akkori Pestre vándoroltak ki, ahol – a szőlőművelésre nem alkalmas területen – kertészkedésre váltottak át, az akkori városterület határain (mai József és Ferenc körúton) kívüli részeken. A város rohamos terjeszkedésével a széles kertészet-sáv megszűnt és telek-parcellázásra, illetve ezek beépítésére tértek át, egyesek pedig az adminisztrációba kapcsolódtak be, elsősorban a Rottenbillerek, míg az én felmenőim mint építómesterek, bérházépítők és tulajdonosok „magánzókként” folytatták életüket.

Szüleim, mint festőművészek, szintén a „magán-szektorban” mozogtak.

Magamra térve át:

Születtem 1907. február 9-én, Budapesten. Szüleimtől – mint egyke-gyerek – igen gondos otthoni nevelésben részesültem, játékok, mesekönyvek és rajztömbök közt éltem 8 éves koromig – pajtásoktól gondosan távol tartva (nehogy

tőlük esetleg valami rosszat tanuljak). Az elemi iskola 4 osztályát ezért magán-tanulóként végeztem másfél év alatt, hogy ne kerüljek időhátrányba kortársaimmal szemben. Viszont 4 év hátrányom volt velük szemben a közösségbe illeszkedés tekintetében. Ez meg is maradt: visszahúzódó, csak saját magára támaszkodó lettem. Hobbym is egyszemélyesen művelhető volt: az állattan és csatahajók. Előbbi lett életpályám gerince, utóbbi az elérhetetlen szerelem.

Természetrajz–földrajz szakra iratkoztam be a – akkori – Pázmány Péter Tudományegyetemre. Fél év alatt rájöttem, hogy a kötött tárgycsoportosítású tanmenet nem felel meg elgondolásaimnak. Akkor nem értettem a helyzetet. Viszont találtam egy megoldást: ún. szabad bölcsész lettem, így magam választottam ki a tárgyakat, amelyeket – most már önképzésemhez – fontosnak találtam. Szerencsém volt: fölvettem többek közt Kadić Ottokár magántanári tárgyát és az ehhez kapcsolódó „Oszteológiai gyakorlatok” címen meghirdetett kollégiumát. A kezelőasztalhoz vezetett és egy nagy halom csontra és csonttöredékre mutatott. „Ezeket válogassa szét, külön-külön kupacokban tartva az alakra hasonlókat. Ha ez megtörtént, vegyen ki a vitrinekből egy-egy csontvázat és az egyes kupacokban tartott csontokat a csontváz megfelelő csontjával hasonlítsa össze. Ha egyezik az alakjuk, tudhatja, melyik állatnak a csontjait válogatta egy-egy kupacba. Így megtudja, milyen állatfajokat képvisel a kirakott csontanyag” –bólintott, és fakép-nél hagyott. Legközelebb újabb csonthegy várt – már tudtam, mit kell tennem. Ez többször megismétlődött, míg végül egyszerűen kijelentette: „A tavalyi csákvári ásatásom jelenkori állatcsont-anyagát határozta meg. Akarja a jégkorszaki anyagot is feldolgozni?” Természetesen boldogan vállaltam. „Összehasonlító irodalmat a könyvtárban talál.” És megmutatta a könyvtár bejáratát.

Itt újabb szerencse ért: a könyvtár vezetője akkor Lambrecht Kálmán volt, a madarak őslénytanának világviszonylatban vezető specialistája, az őslénytan világirodalmának kiváló ismerője. Bemutatkozásomon (K. M. paleomammalógus) elmosolyodva (elsőéves egyetemi hallgató voltam) kezembe nyomott néhány gazdagon illusztrált régi monográfiát és visszaindított a csontkupacokhoz. Mikor ezzel is megbirkóztam, „professzorom” kicsit aggódó arccal közölte, hogy a jégkorszaki réteg alatt volt egy másik is Csákváron, amelyikben egészen eltérő kinézésű állatcsontok vannak. Ennek is nekiestem és további sorsomat eldöntő szerencsémre kiderült, hogy mind a földtörténet, mind az élet története szempontjából teljesen új korszak igen bőséges dokumentációja került a kezünkbe, tehát nem „további adat”, hanem a földtan és őslénytan területét világviszonylatban jelentősen előrevivő, új ismeret birtokába jutottunk. Az ezt ismertető publikáció hatása kettős volt.

Egyrészt akárhova mentem külföldön, kongresszusokon, vagy kutatóközpontokban ismerősként fogadtak és egyenlő „súlyú” tárgyalóként (nem pedig másodéves egyetemi hallgatóként). Itthon viszont a világgazdasági krízis kellős közepén (és a 7 éves kinevezési tilalom első éveiben) egyszerre veszedelmes versenytárs lettem.

Ugyanakkor egész további tevékenységemet döntően befolyásoló szerencsém volt, hogy kapcsolatba kerültem báró Nopcsa Ferencsel, aki 1927–1930 közt volt a Földtani Intézet igazgatója. Röviden: tőle tanultam meg tudományosan gondolkodni, nem csak adatokat összehordani. A tőle kapott elvi-módszertani szemlélettel megerősödve, Méhely Lajos (későbbi professzorom) az 1890-es évek és 1914 közt született monografikus munkái tanítottak meg arra, hogyan lehet – és kell! – a gondolat-szikrákból összefüggő gondolatsort felépíteni.

1930-ban ledoktoráltam (öslénytan-földtan-földrajz tárgyakból).

A szűkebb szakterületemen való elhelyezkedés leghalványabb reménye nélkül geológusként 1933-ban az akkor újraindult petroleum-kutatásban helyezkedtem el: a Dunántúlra kutatási engedélyt kapott Eurogasco (későbbi nevén MAORT – a Standard Oil of New Jersey leányvállalata) térképező geológusa lettem és maradtam is 1940-ig. Itt feladatom a Dunától a Muráig–Drávaig terjedő széles sáv – egy 1–2 km vastag üledékmedence – térképezése volt. Kezembe nyomtak egy csomó üres térképet és elindítottak a terepre „majd meglátjuk” direktívával. Miután nem az olaj keletkezésének, hanem felhalmozódásának helyét kellett kijelölnünk, azt vizsgáltuk, hogy a rétegek eredeti – vízszintes – helyzetükből mennyire mozdultak ki, mennyire hullámos a lefutásuk, vagy egymáshoz viszonyítva milyen mértékben és hol zökkentek le, és mindezt térképen rögzítettük. Ugyanis a rétegeket alkotó finomabb-durvább homokszemcsék közti hézagterefogatot kitöltő gázok-folyadékok – amennyiben a réteg fölött folyadék-átmeresztő (tömött) agyagréteg települt – fajsúly szerint töltik ki a szemcsehézagot, vagyis a gázok legfölül, alattuk a kőolaj, végül legalul mint legnehezebb fajsúlyú folyadék, a víz következik. Így a meggyűrt rétegsor felboltozott szakaszaiból várhattuk a földgázt és az olajat. 12 ilyen boltozatot sikerült kimutatnom – ezekből nyertük és nyerjük – a később feltárt alföldiek mellett mindmáig olajunkat, illetve olajszármazékainkat.

Eközben 1938. évi munkajelentésemben megemlítettem, hogy miután a tengervíz élőlény-tartalma (biomassza) a trópusi–mérsékelt–arktikus tengerek összehasonlításában 1:10:1000 arányt mutat, logikus, hogy utóbbiakból várhatjuk a legkedvezőbb olajnyerési lehetőségeket. A MAORT olajtermelése az akkori magyar igényeket ugyan kielégítette, világviszonylatban viszont jelentéktelen volt. A vállalat vezetése – félve a Standard érdeklődésének esetleges „másfelé” fordulásától – közölte velem, hogy amennyiben a jövőben hasonló „szamárságokat” jelentek, lemondanak további tevékenységemről a vállalattal. Így az arktikus olaj története – évek múlva – orosz, kanadai, norvég, angol eredményekről számolhatott be.

Mikor a bécsi döntés révén számos budapesti kutatói hely megüresedett, mert viselője erdélyi, főleg kolozsvári állásba távozott, e helyek egyikébe, a Magyar Nemzeti Múzeum Föld- és Öslénytárába kaptam kinevezést, ahol végre paleontológus lehettem – legalábbis papíron. Rá kellett ugyanis jönnöm, hogy a muzeológus fogalom sok mindent tartalmaz, ami igen eltérő elvárások

kat fed. Ez természetesen elsősorban aszerint, hogy 1–2 személyes kisvárosi gyűjteményekről, vagy országos, nagyobb és kisebb, tárgy- és gyűjtőkörileg eltérő egységek alkotnak „Múzeum” gyűjtőfogalomban összefogott egységet. Ezen belül a szerepkörök a menedzser („vezető”), terepspecialista (gyűjtő vagy ásató), anyagkonzerváló, leltározó, nyilvántartó, rendben tartó, végül a gyűjteményben elhelyezett anyagot tudományosan feldolgozó (specialista) szakember. Ezen kívül, amiről általában (felettes hatósági szinten könnyen meg szoktak feledkezni) kiállítás-rendezői adottságokkal rendelkező, ismeretterjesztő tehetséggel megáldott dolgozók, akik nélkül a gyűjtemény csak anyagraktár. E követelmény adminisztratív megoldása (a muzeológus munkája egyharmadban anyagkezelő, egyharmadban tudományos feldolgozó, tanulmányozó, egyharmadban pedig kiállítás-rendező) – a mai (elvárható szerényebb) követelmények mellett is – csődöt jelent vagy minőségi, vagy mennyiségi teljesítményben, de inkább mindkettőben.

Külön szerencsémnek mondhatom, hogy Tasnádi Kubacska András, akkor a Magyar Nemzeti Múzeum elnöki tanácsosa, egyrészt kivételes kiállítás-tervezői és rendezői tehetségével létrehozott egy minden elvárást kielégítő föld- és élettörténeti kiállítást, másrészt – nem múzeumi forrásból – lehetővé tette, hogy a Lócse közelében fekvő Gombaszög, és a Nagyváradtól délkeletre fekvő Betfia határában ásatást folytassak. Ezek tették lehetővé, hogy egyrészt a nemzetközi földtani-öslénytani „naptárt” a Bihari és a Betfiai szakaszokkal egészítsem ki, másrészt az ebben az időszakban az európai földtörténeti nevezék-tanban – és ezen keresztül gyakorlatban – uralkodó zavart megszüntessem.

Időközben mindinkább tarthatatlanná vált a háborús veszteségek miatt a földtan területén kialakult helyzet. A Magyar Királyi (később Állami) Földtani Intézetnek alapítása (1869) óta az ország földtani térképének elkészítése és ennek segítségével a hasznosítható ásványi nyersanyag előfordulások és területek, vízáadó rétegek, főleg azonban energiaszolgáltatók (szén, gáz, olaj) előfordulását valószínűsítő üledékek kijelölése voltak a feladatai. E munka zömében – legalábbis első évszázadában – területileg körülhatárolt rétegek keletkezése idején uralkodott környezeti viszonyok (nyílt, vagy beltenger, mocsár, erdő, rét, folyó, száraz éghajlat stb.) rekonstrukciója volt a begyűjtött és tanulmányozott őselet maradványok (kövületek) vizsgálatára alapított sorrendjét, esetleg hiányát volt hivatva tisztázni. Ezt a munkát (begyűjtés, preparálás) kezdetben maga a geológus végezte, de az ismeretanyag rohamos bővülésével mindinkább a specialista paleontológus munkája lett. Ebben különbözik a múzeum és a kutatóintézet szerepe: a múzeum, hacsak nem igen gazdag, ajándékokra van utalva, míg a kutatóintézetek – esetünkben a földtani intézetek – alapvető munkakövetelményként gyűjtik, nagy feltárásokon, terjedelmes és igen költséges ásatásokon szerzik a szükséges dokumentumokat. Így történhetett, hogy a Nemzeti Múzeum közel 2 évszázad alatt töredékét tudta a Földtani Intézet feleannyi idő alatt tervszerűen begyűjtött őslénytani anyagának megszerezni.

Ilyen körülmények közt elkerülhetetlen követelményként jelentkezett annak az igénye, hogy a gerinces őslénytani anyag továbbfejlesztésére és tanulmányozására – a II. világháború végével Ausztriába áttelepült specialista (Mottl Mária) elárvult helyére – a Földtani Intézet állományába lépjek át, amelynek világhírű dokumentációs értékű gerinces gyűjteményében amúgy is voluntőr éveimben dolgoztam.

A Földtani Intézet nyújtotta lehetőségeket felhasználva megvalósíthattam régi tervemet: az ún. klasszikus, a tengeri üledékek ősmaradványanyagának korszakról-korszakra történő változására alapított földtörténeti „naptár” mellett a szárazföldek történeti változásainak-alakulásának időrendjét is rögzíteni. Az ok kettős: egyrészt a földtörténet utolsó 15–20 millió évében a szárazföldek-tengerek eloszlása annyira közeledett a mai állapothoz, hogy a tengeri képződmények alapján felállított rendszert már mind kevesebb, végül csak a mai tengerpartok keskeny sávjában tudtuk felhasználni, másrészt, miután a tengeri és szárazföldi területeken nem egyidejű az üledékakkumuláció, illetve letarolás, ezért a kettő – érthetően – felváltva dominál. Ezt felismerve, már 1938-ban nyomatékosan hangsúlyoztam egy, a tengeritől független szárazföldi korbeosztás és nevezéktan szükségességét. Ezt 1941-ben el is végeztem, kb. 2 hónappal azelőtt, hogy az Egyesült Államokban az ún. Wood-Bizottság ugyanezt megtette. Őket követően Hollandiában is felállítottak egy helyi rendszert.

1956-ban a Nagy Imre kormány az Intézet vezetésében változást eszközölt. Át kellett vennem az igazgatói beosztást, amit félévre vállaltam, avval az indokolással, hogy ez az idő elég lesz a legfontosabb változtatásokra, az Intézet alapvető tevékenységének visszaállítására. Főleg az osztályok számának és jellegének a főbányatanácsos rangú főgeológusok számától és – jobb esetben – specializációs irányától függő rendszerének azonnali átszervezését láttam szükségesnek. Az új szervezeti egységek az Intézet földtani-területi nagyegeiségei (regionális területi osztályok, mint Bakonyi, Mecseki, Bükk-hegységi, Mátrai, Tokaj-Hegyaljai, Alföldi osztályok), illetve laboratóriumi és egyéb szakterületi igényei (kémiai-fizikai, üledékföldtani laboratóriuma, Őslénytani és Múzeumi osztály, Könyvtár, Térképgyűjtemény, Kiadványszerkesztőség, Rajzosztály és Fényképlabor) szerint épültek fel.

Ha nem is fél év múlva, de 1958 elején átadhattam a vezetést és vizsdatérhettem rétegtani-életőtörténeti kutatásaimhoz. E munkám részben a 3–1 millió év közti időszáv szakaszokra való felosztására és ezen belül a környezeti viszonyok megismerésére (Villányi-hegység, Csarnóta) terjedt ki, részben pedig az e területen kialakított finomrétegtani ősmaradvány-gyűjtő módszer segítségével az utolsó 100 000 év – nyári – hőmérsékleti adatainak számszerű rekonstrukcióját eredményezte („pocokhőmérő”). Végül ebben az időszakban indult el a rudabányai ércbányák területén az azóta világhírűvé vált leggazdagabb európai emberelőd-leletkomplexum feltárása és monografikus

feldolgozása, egyben a földtörténet egyik leghiányosabban ismert időszaka (9–12 millió év) földtani-ökoszisztémái viszonyainak tisztázása.

1970 és 1974 közt a debreceni Kossuth Lajos Tudomány Egyetem Állattani és Embertani tanszéke vezetését láttam el, hangsúlyt fektetve az oktatói kar kutató tevékenységének „intenzívebbé tételére”. Itt újra találkoztam egyetemi hallgató korom nagy kérdésével: miért „rossz” az egyetemi oktatási rendszerünk? Csak Debrecenben, a gyakorlatban értettem meg az okokat. Egyszerűen arról van szó, hogy két ellentétes tevékenységet akarunk az egyetemekkel megvalósítani: egyrészt a tudomány legújabb eredményeire támaszkodó ismerettel indítani útjára a hallgatót, ha gyakorlati pályára készül, másrészt arra figyelmeztetni, hogy automatikusan semmit se fogadjon el, hanem ellenőrizzen mindent, mert esetleg más, új adatok más, új, elfogadhatóbb vagy jobb eredményeket nyújthatnak. Ebből következik, hogy az első ismeretet ad, míg a másik ismeret-rombolásra és új, esetleg teljesen új ismeretek-ismeretrendszerek felépítésére biztat és legfeljebb irányít. Ezt a sok kis egyetemmel rendelkező német felsőoktatás úgy oldja meg, hogy specialistáit úgy „szórja szét” egyetemeken, hogy félévenként egyetemről-egyetemre vándorolva a kutató beállítottságú hallgató is megkapja a maga önképzését biztosító kutatóprofesszorait. A gazdag amerikai nagy egyetemek természetesen képesek a „mesterségre” (pedagógus, építész, gyakorló orvos stb.) felkészítő professzorok mellett megfelelő számú kutatóprofesszort is alkalmazni. Ez utóbbiak viszont nem kinevezés, hanem beállítottságuk (és képességeik) alapján lesznek egyetemük kutatóprofesszorai. A félreértés elkerülése végett itt nyomatékosan hangsúlyozom, hogy azok a kiváló kutatók, akik nincsenek abban a szerencsés helyzetben, hogy egy kutatóintézet „védelmében” végezhessék felfedezői tevékenységüket, megélhetésük biztosítására az egyetemek oktatói karát terhelték. Terhelték, miután az oktatómunkát teherként ellátva kutatómunkájukat sem tudják kifejteni. Kisebb-nagyobb akadémiai kutatócsoportok szervezése nem egy területen sokat segített ezen a hiányosságon.

1974-ben nyugalomba vonultam – hogy az adminisztratív-menedzseri munkától mentesülve – kutatói terveimet-elméleteimet vehessem elő. Így három fő területre koncentráltam munkámat: rudabányai ásatásaim befejeztével a lelőhely Európában egyedülálló ősnövény- és ősszállat-leletanyagának áttekintése után az emberré válás legterjedelmesebb emberszabású anyagának előzetes (főleg a nemzeti vezető orgánumban – Nature stb.) ismertetését követően utóbbiak részletes monográfiáját készítettem el.

Másik fő célkitűzésem az emlősállatok rendszertani-nevezéktani áttekintésének összeállításában láttam. Ehhez viszont magyarázattal kell szolgálnom. 1758-ban Linné, a természet tárgyainak (főleg növény- és állatvilágának) első modern rendszeres áttekintését adó 3 kötetében még 42 emlősállat-nemzetséget ismert. E szám másfél évszázad alatt kb. 4000-re emelkedett (részben az Európán kívüli területek, részben a kihalt állatnemzetségek ezre-

inek megismerésével). Miután egy-egy új rendszertani egység ismertetéséhez gyakorlatilag az egész addig ismertté vált élővilág irodalmát kellene a kutatónak áttekintenie (az érvényes névadáshoz), ami természetesen lehetetlen, sorozatosan jelent meg az irodalomban 30–50 évenként egy-egy névjegyzék. Ezek azonban távolról sem voltak azonos értékűek. A katalógusok kb. fele ugyanis csak az „ismertebb” neveket regisztrálta, ezzel „könnyítve” a felületes felhasználók dolgát – főleg a könnyű doktorálási lehetőségre vadászó, a szakterületről úgymis másféle igyekvő fiatalokét. Az emlőskatalógusok másik fele viszont lelkiismeretesen összeállított, megbízható átnézetet igyekezett adni. A másik probléma, hogy a legutolsó, teljességre törekvő katalógus 1904-ben látott napvilágot. Viszont az azóta ismertté vált taxon-nevek száma kb. megkettőződött! Ez a tény önmagában is alapvető fontosságú feladattá tette egy, a teljesség igényével összeállított új áttekintést az emlősökről – amit sokévi előkészítő („mellék”)munka után 1999-ben lezárhattam. A korszerű áttekintést a madarokról már megkaptuk, míg a többi gerincesállat-osztály korszerű és teljes számbavétele még várat magára.

További terveim – rajtam kívül álló okokból – elsősorban nem tőlem függenek.

20 éves koromtól Európán kívül beutaztam Észak-Amerika, Afrika és Ázsia nagy részét, felkeresve mindenütt az egyetemek, múzeumok kutatás-területem szempontjából szóba jövő gyűjteményeit, jelentős kutatóit. Fontos ősmaradvány-anyagok originálisainak megismerése mellett – és ez volt talán útjaim és ismeretéseim mellett a legfontosabb nyereségem – rájöhöttem: nem vagyunk senkinél sem alábbvalók, csak szegényebbek. Emiatt nem tudunk nagyszabású trópusi ásatásokat végezni, vagy óriási anyagi befektetéseket követelő ún. team-munkákat szervezni (legtöbbször ismereteink számítógépes összemérésére), de tudunk új ismereteket szerezni, és ezek értelmezésével új perspektívákat nyitni a kutatásnak. Ha pedig az eszközök hiányában elakadunk, akkor korszerűsítjük az ókor óta ismert alapigazságot: ha rövid az anyagi lehetőségünk, megtoldjuk egy ötlettel.

*

Dr. Kretzoi Miklós életrajzi írása tömör, leegyszerűsített összefoglalása mindannak, amit hosszú élete során tett a magyar és egyetemes földtudományok terén. Gondolatait sajátosan, rá jellemző módon zárja: „Kihagytam az akadémiai bizottság, elnökség, tagságok, valamint a nemzetközi és hazai tiszteleti tagságokat, akadémiai díjakat és Széchenyi-díjat – az életrajz azt tartalmazza, amit én csináltam, nem a „fogadtatást”.

A szöveget gondozta: FÜKÖH LEVENTE

PUBLIKÁCIÓK

1927

KADIĆ, Ottokár-~: Előzetes jelentés a Csákvári sziklaüregben végzett ásatásokról. – Vorläufiger Bericht über die Ausgrabungen in der Csákvärer Höhlung. – Barlangkutatás, 14–15. (1926–1927): 1–19. (magyar), 40–60. (német).

~: Kormos T.: A süttöi forrásmész-kő-komplexus faunája. Die Fauna des Quellenkalk-Komplexes von Süttö. (Állattani Közl. XXII. 159–175). [Ismertetés.] – Barlangkutatás, 14–15. (1926–1927): 30–31. (magyar), 100–101. (német).

1928

A csákvári Hipparion-fauna. – Állattani Közlemények, 25. 1–2:85–86.

~–KADIĆ, Ottokár: Vertebratenpaläontologie Ungarns. – In: Führer durch die Sammlungen der Königlichen Ungarischen Geologischen Anstalt. Sammlungen in den Saalabschnitten I–X der Musealräume. Budapest. 9–13.

1929

Materialien zur phylogenetischen Klassifikation der Aeluroideen. – In: X Congrès International de Zoologie, Budapest, 1927. Budapest, 1929. 1293–1355. Taf. 43–44.

Felida-tanulmányok. (Feliden-Studien.) Budapest, Magyar Királyi Földtani Intézet Házinyomdája. 1929. 1–22. (német kiv.).

1930

KADIĆ, Ottokár-~: Ergebnisse der weiteren Grabungen in der Esterházyhöhle (Csákvärer Höhlung). – Mitteilungen über Höhlen- und Karstforschung. Zeitschrift des Hauptverbandes Deutscher Höhlenforscher, Berlin. Jg. 1930. H. 2. 45–49.

1938

Die Raubtiere von Gombaszög nebst einer Übersicht der Gesamtf fauna. (Ein Beitrag zur Stratigraphie des Altquartaers.) – Annales Musei Nationalis Hungarici. Pars Mineralogica, Geologica, Palaeontologica, 31. (1937–1938): 88–157. Tafel I–III.

1940

Alttertiäre Perissodactylen aus Ungarn. (Óharmadkori magyar Perissodactylák.) – Annales Musei Nationalis Hungarici. Pars Mineralogica, Geologica, Palaeontologica, 33 (1940): 87–97. (német). 97–98. (magyar) Tafel III.

1941

Hozzászólás Sümeghy J. „A magyar medence pliocénjának és pleisztocénjának osztályozása” c. előadásához. – Beszámoló a M. Kir. Földtani Intézet vitaüléseinek munkálatairól. 1940. 5. szakülés. 86.

Ausländische Säugetierfossilien der ungarischen Museen. (1–4.) – Földtani Közlöny, 71:170–176.

Betrachtungen über das Problem der Eiszeiten. (Ein Beitrag zur Gliederung des Jungtertiärs und Quartärs.) (A jégkorszakok problémája.) – Annales Musei Nationalis Hungarici. Pars Mineralogica, Geologica, Palaeontologica, 34 (1941): 56–82., 1 Zeittafel. (magyar kiv.).

Weitere Beiträge zur Kenntnis der Fauna von Gombaszög. (Újabb megfigyelések a gombaszögi faunáról.) – Annales Musei Nationalis Hungarici. Pars Mineralogica, Geologica, Palaeontologica, 34 (1941): 105–139. Taf. V. (magyar kiv.)

Anchitherium aurelianense im Ungarischen Miozän. (Anchitherium aurelianense a magyar miocénből.) – Annales Musei Nationalis Hungarici. Pars Mineralogica, Geologica, Palaeontologica, 34 (1941): 140–145. (magyar kiv.)

Sirenavus hungaricus n.g.n.sp., ein neuer Prorastomide aus dem Mitteleozän (Lutetium) von Felsőgalla in Ungarn. (Új prorastomida Felsőgalla középső eocénjéből.) – Annales Musei Nationalis Hungarici. Pars Mineralogica, Geologica, Palaeontologica, 34 (1941): 146–156. Taf. VI. (magyar kiv.)

Ősemlősmaradványok Betfiáról. – Die unterpleistozäne Säugetierfauna von Betfia bei Nagyvárad. – Földtani Közlöny, 71:231–261. (magyar), 308–335. (német)

Szarmatakori antilop Sopronból. – Neue Antilopen-Form aus dem Soproner Sarmat. – Földtani Közlöny, 71:261–268. (magyar), 336–343. (német), Taf. VIII.

A magyar mammut (Mammonteus hungaricus n.sp.). – Mammonteus hungaricus, ein neues Waldmammut aus Ungarn. – Földtani Közlöny, 71:268–270. (magyar), 343–345. (német)

Erdélyi Elotheriidák. – Siebenbürgische Elotheriiden. – Földtani Közlöny, 71:270–274. (magyar), 345–348. (német)

Fóka-maradványok az érdi szarmatából. – Seehund-Reste aus dem Sarmat von Érd bei Budapest. – Földtani Közlöny, 71:274–279. (magyar), 350–356. (német)

Präokkupierte Namen im Säugetiersystem. – Földtani Közlöny, 71:349–350.

1942

Necroteuthis n.g. a kiscelli oligocénből. (A német szöveg kivonata.) – Necroteuthis n.g. (Ceph. Dibr., Necroteuthidae N.F.) aus dem Oligozän von Budapest und das System der Dibranchiata. – Földtani Közlöny, 72:123. (magyar), 124–138 (német), 1 t.

Ausländische Säugetierfossilien der ungarischen Museen. (5–6.) – Földtani Közlöny, 72:139–148.

Megjegyzések az orrszarvúak rendszertanához. (A német szöveg kivonata.) – Bemerkungen zum System der nachmiozänen Nashorn-gattungen. – Földtani Közlöny, 72:236–237. (magyar), 309–318. (német)

A tigrisgörény, görény és nyérc a magyar pleisztocénben. – Tigeriltis, Iltis und Nerz im Ungarischen Pleistozän. – Földtani Közlöny, 72:237–255. (magyar), 323–344. (német), 1 t.

Két új Agriotheriida a magyar pannonból. – Zwei neue Agriotheriiden aus dem ungarischen Pannon. – Földtani Közlöny, 72:257–259. (magyar), 350–353. (német)

Kecskek a magyar diluviumban. – Capra im ungarischen Diluvium. – Földtani Közlöny, 72:259–262. (magyar), 353–356. (német), 1 t.

A pézsmatulok Magyarországon. – Der Moschusochs im Ungarischen Diluvium. – Földtani Közlöny, 72:263–265. (rövidített magyar szöveg), 357–363. (német), 1 t.

Eomellivora von Polgárdi und Csákvár. – Földtani Közlöny, 72:318–323. 1 t.

Preokkupierte und durch Ältere zu ersetzende Säugetiernamen. – Földtani Közlöny, 72:345–349.

Spelaeus-Fauna aus dem Mecsek-Gebirge ohne Höhlenbären. – Földtani Közlöny, 72:364.

1943

Kochictis centennii n.g.n.sp. az egeresi felső oligocénből. – Kochictis centennii n.g.n.sp., ein altertümlicher Creodonte aus dem Oberoligozän Siebenbürgens. – Földtani Közlöny, 73:10–17. (magyar), 190–195. (német), 1 t.

Új pele a magyar miocénből. (A német szöveg kivonata.) – Ein neuer Muscardinide aus dem ungarischen Miozän. – Földtani Közlöny, 73:182. (magyar), 271–273. (német)

Die Fauna der Mexico-Höhle bei Diósgyőr im Bükkgebirge (Ungarn). – Földtani Közlöny, 73:267.

Gobitherium n.g. (Mamm., Rhinoc.). – Földtani Közlöny, 73:268–271. (német)

Bemerkungen über Petényia. – Földtani Közlöny, 73:607–608.

1945

Bemerkungen über das Raubtiersystem. – Annales Historico-Naturales Musei Nationalis Hungarici, 38. 4:59–83.

1946

On *Bison bonasus hungarorum* n. ssp. – *Annales Historico-Naturales Musei Nationalis Hungarici*, 39.5–6:105–107.

On Docodonta, a new order of Jurassic Mammalia. – *Annales Historico-Naturales Musei Nationalis Hungarici*, 39.5–6:108–111.

1947

New names for mammals. – *Annales Historico-Naturales Musei Nationalis Hungarici*, 40.6:285–287.

1949

A szerves élet fejlődése. (Származástan.) 1948–1949. II. félév. Egyetemi jegyzet. Budapest, 1–44.

1950

Az ipolytarnóci lábnyomos homokkő földtani kora és az akvitán kérdés. (Le grès à empreintes de pieds de Ipolytarnóc et la question de l'Aquitainien.) – *Földtani Közlöny*, 80:259–261.

Stegoloxodon nov. gen., a loxodonta elefántok esetleges ázsiai őse. – *Stegoloxodon* nov. gen., a possible Asiatic ancestor of true *Loxodonts*. – *Földtani Közlöny*, 80:405–406. (magyar), 406–408. (angol)

1951

~ – Noszky Jenő: Saurius-fog a bakonyi bauxitképződményből. (Une dent de saurien de la formation bauxitique du Bakony.) – *Földtani Közlöny*, 81:333.

A természettudományos muzeológia szerepe és fontossága szocialista társadalmunk fejlődésének mai szakaszában. – In: *A Múzeumok és Műemlékek Országos Központjának Negyedik Múzeumvezetői Értekezlete*. 1951. IX. 18–20. Budapest. 2–11.

A csákvári *Hipparion*-fauna. – The *Hipparion*-fauna from Csákvár. – *Földtani Közlöny*, 81:384–401. (magyar), 402–417. (angol)

Új sziréna-típus a magyar miocénből. – Neuer Sirenen-Typus aus dem ungarischen Miozän. – *Földtani Közlöny*, 81:438–439. (magyar), 439–441. (német)

1952

Új *Eomyida* a Bakonyból. – New *Eomyid* from the Bakony mountains. – *Földtani Közlöny*, 82:88. (magyar), 88–89. (angol)

Őslénytan. II. Gerincesek. A M. Áll. Földtani Intézet geológus középkađerképző tanfolyamának hallgatói számára. Budapest, MÁFI. 1–54. p.

Die Raubtiere der Hipparionfauna von Polgárdi. (A Polgárdi Hipparion-fauna ragadozói.)
– A Magyar Állami Földtani Intézet Évkönyve, 40.3:1–35. (német), 36–38. (magyar),
39–42. (orosz), 2 t.

Tengeri hal, krokodilus és óriásdinotherium a dunántúli pannóniai-rétegekből. – Seefisch,
Krokodil und Riesendinotherium aus dem transdanubischen Pannon. – Földtani
Közlöny, 82:279–281. (magyar), 281–283. (német)

1953

A legidősebb magyar ősemlecs-lelet. (Le plus ancien vestige fossile de mammifère en
Hongrie.) – Földtani Közlöny, 83:273–275. (magyar), 276–277. (francia)

A negyedkor taglalása gerinces fauna alapján. – In: A Magyar Tudományos Akadémia
Műszaki Tudományok Osztálya Földtani Bizottsága által 1952. évi szeptember 26,
27- és 28-án tartott Alföldi Kongresszus (Az Alföld földtani felépítésének kérdései)
anyagából. Budapest. 89–99.

Quaternary geology and the vertebrate fauna. – Acta Geologica, 2.1–2:67–76. (angol), 76–77.
(orosz)

A Zala-vidék földtani viszonyai. (Les conditions géologiques de la région du Zala.) – A
Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése az 1950. évről: 97–98. (magyar), 99.
(francia)

(Hozzászólás). – In: I. Népszerű-Tudományos Filmkonferencia, 1953. dec. 17. Budapest.
104–105.

(Hozzászólás). – In: I. Népszerű-Tudományos Filmkonferencia, 1953. dec. 17. Budapest.
242–245.

1954

Marmota-maradványok Debrecenből. – Marmot-remains from Debrecen. – Földtani Közlöny,
84:75–76. (magyar), 76–77. (angol)

Ostrich and camel remains from the Central Danube Basin. – Acta Geologica, 2.3–4:231–239.
(angol), 239 (orosz), 3 t.: 240–242.

Befejező jelentés a Csákvári barlang őslénytani feltárásáról. – Rapport final des fouilles
paléontologiques dans la grotte de Csákvár. – A Magyar Állami Földtani Intézet
Évi Jelentése az 1952. évről: 37–55. (magyar), 55–68. (francia), 68–69. (orosz), 1
térk.

~ – JUCOVICS Lajos – CSÁNK Eleméerné: Felsőjégkori emlésmaradványok a Badacsony bazal-
tkúpjáról. (Restes de mammifères du Pleistocène supérieur du cone basaltique du
Badacsony.) – A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése az 1953. évről: 89–94.
(magyar), 94. (francia) 94–95. (orosz)

Jelentés a kislángi kalabriai (villafrankai) fauna feltárásáról. – Bericht über die calabrische (villafranchische) Fauna von Kisláng, Kom. Fejér. – A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése az 1953. évről. I:213–238. (magyar), 239–264. (német), 264–265. (orosz)

1955

Adatok a Magyar-medence negyedkori tektonikájához. (Angaben zur Tektonik des Karpaten-Beckens im Quartär.) – Hidrológiai Közöny, 35 (1955): 44.

Promimomys cor n.g.n.sp., ein altertümlicher Arvicolide aus dem Ungarischen Altpleistozän. – Acta Geologica, 3.1–3:89–94. (német), 94. (orosz), 1 t.

Dolomys and Ondatra. – Acta Geologica, 3.4:347–355.

Milyen őssállatok éltek hazánk területén? (A Magyar Föld őselet maradványai.) Budapest, 1–19. (Útmutató A Társadalom- és Természettudományi Ismeretterjesztő Társulat előadói számára. 19.)

A hazai emlősállatok fejlődéstörténete. Budapest, 1–23. p. (Útmutató A Társadalom- és Természettudományi Ismeretterjesztő Társulat előadói számára. 29.)

Strucc-maradványok a Fejér megyei Kislángról. – Ostrich-remains from Western Hungary. – Aquila, 59–62:361–365. (magyar), 365–366. (angol)

Pliogallus Gaillard 1939 és Pliogallus Tugarinov 1940. – Pliogallus Gaillard 1939 and Pliogallus Tugarinov 1940. – Aquila, 59–62:367. (magyar, angol)

~ – VARRÓK Sarolta: Adatok a gyöngybagoly táplálkozásmódjának állatföldrajzi jelentőségéhez. – Data for the zoogeographic importance of the barn-owl's food-habits. – Aquila, 59–62:399–401. (magyar), 451–452. (angol)

1956

Újabb gyűjtések a Villányi-hegység gerinces-lelőhelyein. – Neue Ausgrabungen an den Wirbeltier-Fundstellen des Villányer Gebirges. – A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése az 1954. évről: 81–87. (magyar), 87–90. (német), 91. (orosz)

Cönogenezis. – In: Az I. Biológiai Vándorgyűlés előadásainak ismertetése. Budapest, 1956. ápr. 26–28. Budapest, Akadémiai Ny. 6. p. (magyar)

A jégkorszak. – Élet és Tudomány, 11.2:47–51.

A Villányi hegység alsó-pleisztocén gerinces-faunái. – Die altpleistozänen Wirbeltierfaunen des Villányer Gebirges. – Geologica Hungarica. Series Palaeontologica, 27: 1–123. (magyar), 125–264. (német)

1957

Madármaradványok a csákvári Hipparion-faunából. – Bird-remains from the Hipparion-fauna of Csákvár. – *Aquila*, 63–64:239–245. (magyar), 245–248. (angol)

Tizmillió év földtörténete. – Természetjárás, 3.6:8.

Sümeghy József emlékezete (1892–1955). (En mémoire de J. Sümeghy.) – *Földtani Közlöny*, 87:254–260.

Cryptoprocta und die monophyletische Entstehung der Carnivoren. – *Zeitschrift für Säugetierkunde*, 22:45–49.

Wirbeltierfaunistische Angaben zur Quartärchronologie der Jankovich-Höhle. – *Folia Archaeologica*, 9:16–21. (In: VÉRTES, László – ~ – HERRMANN, Margit: *Neuere Forschungen in der Jankovich-Höhle*, 3–23.)

Coenogenesis. – *Acta Biologica, Suppl.* 1:8–9. (Proceedings, First Meeting of the Hungarian Biological Society. Abstracts of Papers.)

Hozzászólás Szabó Pál Zoltán: A karszt mint klimatikus morfológiai probléma c. előadásához. – *Dunántúli Tudományos Gyűjtemény*, 15 (Series Geographica, 8): 13–14.

1958

New names for Arvicolid Homonyms. – *Annales Historico-Naturales Musei Nationalis Hungarici*, 50 (s. n. 9): 55–58.

Kadić Ottokár (1876–1957). (En mémoire de O. Kadić.) – *Földtani Közlöny*, 88:13–21.

~ – BALOGH Kálmán – HORUSITZKY Ferenc – NOSZKY Jenő – RÓNAI András – SZENTES Ferenc: *Magyarító Magyarország 1:200.000-es földtani térképéhez*. Budapest, MÁFI. 1958.1–115.

~ – BALOGH Kálmán – HORUSITZKY Ferenc – NOSZKY Jenő – RÓNAI András – SZENTES Ferenc: *Magyarország 1:200 000-es földtani térképe*. Budapest, Magyar Állami Földtani Intézet. 4 lap.

1959

Astien. + Plaisancien. – In: *Lexique stratigraphique international. Europe. Fasc. 9. Hongrie*. Paris, CNRS. p. 16, 111.

Igazgatói jelentés az 1955–56. évről. (Compte rendu directorial sur les années 1955–56.) – *A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése az 1955–56. évről*: 3–7. (magyar), 7–8. (francia), 9–10. (orosz)

Életföldtani vizsgálatok módszertani jelentősége és eddigi eredményei. + Válasz a hozzászólásokra. – *A Magyar Tudományos Akadémia Műszaki Tudományok Osztályának Közleményei*, 23:365–378, 383–384.

[Ismertetés az MTA 1958. évi Nagygyűlésén tartott előadásról.] – Földtani Közlöny, 89:100-101.

Insectivoren, Nagetiere und Lagomorphen der jüngstpliozänen Fauna von Csarnóta im Villányi Gebirge (Südungarn). (Rovarevők, rágcsálók és nyulformák a csarnótai legfelső pliocénből.) – Vertebrata Hungarica Musei Historico-Naturalis Hungarici, 1:237–244. (német), 244–246. (magyar)

New names for Soricid and Arvicolid homonyms. (Új Soricida és Arvicolida nevek.) – Vertebrata Hungarica Musei Historico-Naturalis Hungarici, 1:247–248. (angol), 248–249. (magyar)

1960

Lotze, Fr.: Handbuch der stratigraphischen Geologie. (A rétegtani földtan kézikönyve.) 13 kötetben. F. Enke Verlag, Stuttgart. [Könyvismertetés] – Földtani Közlöny, 90:253–255.

[Hozzászólás dr. Kádár László: Hordalékmozgás és folyószakaszjelleg c. művének vitájához] – Földrajzi Értesítő, 9:342–343. (magyar), 373. (német)

Ein neuer Melina aus dem Jungpleistozän des Karpaten-Gebietes. (Új Melina az iglói felsőpleisztocénből.) – Vertebrata Hungarica, 2:299–305. (német), 305. (magyar)

Zur Benennung der ältesten Symmetrodonten. (A legrégebb Symmetrodonta neve.) – Vertebrata Hungarica, 2:307–309. (német), 309. (magyar)

A magyarországi szarmata és pliocén kifejlődések rétegtani tagolása és összehasonlító áttekintése. – In: VADÁSZ Elemér: Magyarország földtana. 2. kiad. Budapest, Akad. K. 1960. XVII. táblázat.

1961

Felső-pannóniai fauna Galgamácsáról. (Oberpannonische Fauna von Galgamácsa, NO von Budapest.) – A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése az 1957–58. évről: 513–521. (magyar), 522. (német), 522–523. (orosz), 1 t.

A diósi gerinces-fauna és a miocén-pliocén határ kérdése. (Die Wirbeltierfauna von Diósd und die Frage der Miozän-Pliozän-Grenze.) – Földtani Közlöny, 91:208–214. (magyar), 214–216. (német)

Stratigraphie und Chronologie. – In: RÓNAI, András – PÉCSI, Márton – ~: Stand der ungarischer Quartärforschung. – Prace Instytut Geologiczny, Warszawa, 34 (1961): 313–332.

FÖLDVÁRI-VOGL, M. – ~: Kritische Untersuchungen über die Anwendbarkeit des Fluorverfahrens. – Acta Geologica, 7:13–28.

O napravljenijakh novejschikh faunisticheskikh issledovanij chetvertichnogo perioda. – In: Materialy Soveshchanija po izucheniju chetvertichnogo perioda, 1. Obshchie voprosy

izuchenija chetvertichnogo perioda. Istorija chetvertichnoj flory, fauny i iskopaemogo cheloveka. Glav. red. E.V. Shancer. Moskva, Izd. Akad. Nauk SSSR. 371–373.

Pocok-maradványok haifai bagolyköpetekből és az izraeli Arvicolidák kérdése. – Wühlmaus-Reste aus Eulengewöllen von Haifa und die Frage der Arvicoliden Israels. – *Aquila*, 67–68 (1960–1961): 13. (magyar), 13–16. (német)

Madár-maradványok a betfiai alsópleisztocén faunából. – Vogelreste aus der altpleistozänen Fauna von Betfia. – *Aquila*, 67–68 (1960–1961): 167–168. (magyar), 168–174. (német)

Történelem előtti tűzok-lelet és a tűzokfélék története. (Prähistorischer Grosstrappen-Fund und die Geschichte der Trappen.) – *Aquila*, 67–68 (1960–1961): 189–190. (magyar), 190. (német)

Zwei Myospalaciden aus Nordchina. (Két északínai Myospalacida.) – *Vertebrata Hungarica*, 3:123–134. (német), 135–136. (magyar)

Zwei oder drei Potamogalinen-Gattungen? (Két vagy három Potamogalina-nemzetség?) – *Vertebrata Hungarica*, 3:137–139. (német), 140. (magyar)

Lagomys Storr 1780 nec Cuvier 1800 – ein Cricetide. (Lagomys Storr 1780 nec Cuvier 1800 – egy Cricetida.) – *Vertebrata Hungarica*, 3:141–144. (német), 145–146. (magyar)

BERTALAN, Károly – ~: Karst- und Höhlensedimente in der ungarischen Geochronologie. – In: Akten des Dritten Internationalen Kongress für Speläologie. Wien – Obertraun – Salzburg, 1961. Bd. 1. Zusammenfassungen der Vorträge. Wien, 1961. 68. p.

1962

Indricotherium-lelet Erdély oligocénjéből. (Indricotheriina-Fund vom Oligozän Transsylvaniens.) – *Földtani Közlöny*, 92:113. (magyar)

A csarnótai fauna és faunaszint. – Fauna und Faunenhorizont von Csarnóta. – *A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése az 1959. évről*: 297–343. (magyar), 344–382. (német), 382–385. (orosz), 5 t.

BERTALAN Károly – ~: A tekeresvölgyi barlangok Veszprém mellett és az örvös lemming legdélibb előfordulása. (Die Höhlen des Tekeresvölgy bei Veszprém und das südlichste Vorkommen des Halsbandlemmings.) – *Karszt- és Barlangkutatás*, 2 (1960): 83–91. (magyar), 92. (német), 92–93. (orosz)

Arvicolidae oder Microtidae? (Arvicolidae vagy Microtidae?) – *Vertebrata Hungarica*, 4:171–173. (német), 174–175. (magyar)

1963

Éltek-e óriások? – *Természettudományi Közlöny*, 94 (1963).3:133–135. [Gigantopithecus].

A földtörténet legnagyobb emlősállatai – Erdélyből. – Természettudományi Közlöny, 94 (1963). 6:278–279. [Indricotherium]

A magyar gerincesfauna kialakulása. (Zur Entfaltung des Wirbeltierfauna im Karpatenbecken.) – *Vertebrata Hungarica*, 5:195–215. (magyar), 216–217. (német)

1964

Die Wirbeltierfauna des Travertinkomplexes von Tata. – In: VÉRTES, László (Hrsg.): Tata, eine mittelpaläolithische Travertin-Siedlung in Ungarn, Budapest, Akadémiai. Kiadó, 105–126. (*Archaeologia hungarica*, ser. nov. 43.)

~ – VÉRTES, László: Zusammenfassung. – In: VÉRTES, László (Hrsg.): Tata, eine mittelpaläolithische Travertin-Siedlung in Ungarn, Budapest, Akadémiai. Kiadó, 251–253. (*Archaeologia hungarica*, ser. nov. 43.)

~ – VÉRTES László: A vértesszöllősi alsópaleolit őstelep. (Unterpaläolithische Siedlung in Vértesszöllős). – *A Magyar Tudományos Akadémia Társadalmi-Történeti Tudományok Osztályának Közleményei*, 13:421–428. 1 t.

Bagolyköpet-vizsgálatok. Gyöngybagoly-köpetek Villányból (Baranya m.) – Eulen-Gewöll-Studien. Schleiereulen-Gewölle von Villány (Kom. Baranya). – *Aquila*, 69–70 (1962–1963): 47–50. (magyar), 50. (német)

A hóbagoly egy régibb dunántúli előfordulása. (Snowy owl's earlier occurrence in Transdanubia.) – *Aquila*, 69–70 (1962–1963): 597. (magyar, angol)

A gerinces állatok fejlődése. – In: ANDREÁNSZKY Gábor – BOGSCH László – KISZELY György
~ ~ – TASNÁDI KUBACSKA András: Az élővilág fejlődéstörténete. Budapest, Gondolat. 351–545. 2 t.

Mammal faunae and the continental geology of India. – *Acta Geologica*, 8:301–312.

~ – VÉRTES, László: Die Ausgrabungen der mindel-zeitlichen (Biharien) Urmenschensiedlung in Vértesszöllős. – *Acta Geologica*, 8:313–317.

Über einige homonyme und synonyme Säugetiernamen. (Néhány homonim és szinonim emlősállatnév. – *Vertebrata Hungarica*, 6:131–136. (német), 137–138. (magyar)

1965

~ – VÉRTES, László: Upper Biharian (Intermindel) pebble-industry occupation site in western Hungary. – *Current Anthropology*, 6 (1965).1:74–87.

~ – PÉCSI, Márton: Nature and aspects of the Quaternary of Hungary. – *Acta Geologica*, 9:11–15. (angol), 16. (orosz)

~ – VÉRTES, László: The role of vertebrate faunae and palaeolithic industries of Hungary in Quaternary stratigraphy and chronology. – *Acta Geologica*, 9:125–143. (angol), 144. (orosz)

- Őskőkori lelőhelyeink főbb faunaelemeinek nevezéktani azonosítása. – In: VÉRTES László: Az őskőkor és átmeneti kőkor emlékei Magyarországon. Budapest, Akadémiai Kiadó. 276–279. (A Magyar régészet kézikönyve, 1.)
- BERTALAN, Károly – ~: Die Bedeutung der ungarischen Karst- und Höhlensedimente für die Geochronologie. – In: Dritter Internationaler Kongress für Speläologie. Wien – Obertraun – Salzburg, 1961. Wien, 1965. Bd. 4. (Themenkreis A): 63–68.
- Die Amphibien aus der altpleistozänen Fundstelle Voigstedt in Thüringen. – Paläontologische Abhandlungen, Abt. A. Paläozool., 2 (1965).2–3 (Das Pleistozän von Voigstedt): 323–333.
- Die Nager und Lagomorphen von Voigstedt in Thüringen und ihre chronologische Aussage. – Paläontologische Abhandlungen, Abt. A. Paläozool., 2 (1965).2–3 (Das Pleistozän von Voigstedt): 585–661, Abb. 1–2, Tab. 1–7, Taf. 38–39.
- VÉRTES, László – ~ – BERTALAN, Károly: Jungpleistozäne Funde aus einer Felsnische bei Görömbölytapolca. – Karszt- és Barlangkutatás, 4 (1962)[1965]:81–85. (német), 85. (orosz.), 1 t.
- ~ – VÉRTES, László: Lower Palaeolithic hominid and pebble-industry in Hungary. – Nature, 208:205–206.
- Comment on Evernden and Curtis: The potassium-argon dating of Late Cenozoic rocks in Eastern Africa and Italy. – Current Anthropology, 6 (1965): 373–374.
- Die Hipparion-Fauna von Győrszentmárton in NW-Ungarn. – Annales Historico-Naturales Musei Nationalis Hungarici. Pars Mineralogica et Palaeontologica, 57:127–143. 1 t.
- Drepanosorex – neu definiert. (A Drepanosorex-nemzetség új jellemzése.) – Vertebrata Hungarica, 7:117–129. (német), 126. (magyar)
- Pannonicola brevidens n.g.n.sp., ein echter Arvicolide aus dem ungarischen Unterpliozän. (Pannonicola brevidens n.g.n.sp., új Arvicolida a magyar pannonból.) – Vertebrata Hungarica, 7:131–139. (német), 138. (magyar)
- Hozzászólás az INQUA Lösz-sztratigráfiai Albizottságának 1965. április 20–24. közt tartott ülészakán. Budapest, Földrajztudományi Kutatóintézet. – Természetföldrajzi dokumentáció, 5 (1965): 21–22.

1967

- Új laboratóriumi állatfajok megválasztása – géntörténeti szempontból. – In: Laboratóriumi állatok ügyében tartott VI. országos tanácskozás. Budapest, 1967:9–19. [Die Auswahl von neuen Tierarten für Laboruntersuchungen – in Hinsicht der Gen-Geschichte; német szöveg kéziratban]
- Hozzászólás Varga Miklós: „Tapasztalatok a nyúltáp etetésével kapcsolatban” – In: Laboratóriumi állatok ügyében tartott VI. országos tanácskozás. Budapest, 1967:45.

Hozzászólás Kállai László: „Néhány szó a populációdensitásról” c. előadásához.
– In: Laboratóriumi állatok ügyében tartott VI. országos tanácskozás. Budapest, 1967:60.

Tyrrhenicola und Allophaiomys. (Tyrrhenicola és Allophaiomys.) – *Vertebrata Hungarica*, 9:171–175. (német), 175. (magyar)

Mimomys-Fund aus dem Kuban-Gebiet. (Kubán-vidéki Mimomys-maradványok.)
– *Vertebrata Hungarica*, 9:177–187. (német), 186. (magyar)

Páratlanul értékes őslelet Rudabányán. [Interju.] – *Magyar Nemzet*, 1967. okt. 1. (Rudapithecus név első megjelenése nyomtatásban)

1968

~ – VÉRTES László: A felső-bihari korú Buda-ipar Vértesszöllösön. (Ober-Biharien Buda-Industrie in Vértesszöllös.) – Komárom megyei Múzeumok Közleményei, 1:37–62.

Die Entwicklung der Wirbeltiere. – In: TASNÁDI KUBACSKA, András Hrsg.: *Bevor der Mensch kam*. Leipzig – Jena – Berlin, Urania. 297–444.

Étude paléolithique. – In: GÁBORI-CsÁNK, V.: *La station paléolithique moyen d'Érd - Hongrie*. Budapest, Akadémiai Kiadó. 1968. 59–104. (*Monumenta hungarica Budapestinensia*, 3.)

~ – GÁBORI-CsÁNK, V.: *Zoologie archéologique*. – In: GÁBORI-CsÁNK, V.: *La station paléolithique moyen d'Érd - Hongrie*. Budapest, Akadémiai Kiadó. 1968. 223–244. (*Monumenta hungarica Budapestinensia*, 3.)

New generic names for homonyms. (Új nemzetségnevek - homonymák helyébe.) – *Vertebrata Hungarica*, 10:163–165. (német), 165–166. (magyar)

Vértés László. 1914–1968. [Nekrológ]– *Archaeológiai Értesítő*, 95 (1968): 262–264.

1969

Geschichte der Primaten und der Hominisation. – In: *Evolutionary trends in fossil and recent Hominids*. Budapest, Akadémiai Kiadó. 23–31. (*Symposia Biologica Hungarica*, 9.)

Die Castor- und Trogontherium-Reste aus den Kiesen von Süssenborn bei Weimar. – *Paläontologische Abhandlungen, Abt. A. Paläozool.*, 3 (1969).3–4:771–783. 8 t. 1 táblázat

Bevezető. Introduction. – *Földrajzi Közlemények*, 17 (93): 177. (magyar), 178. (francia)
[volume published on the occasion of the INQUA congress in Paris]

A magyarországi quarter és pliocén szárazföldi biosztratigráfiájának vázlata. – *Sketch of the Late Cenozoic (Pliocene and Quaternary) terrestrial stratigraphy of Hungary*. – *Földrajzi Közlemények*, 17 (93): 179–198. (magyar), 198–204. (angol)

Az őslénytani kutatás története. – In: 100 éves a Magyar Állami Földtani Intézet. Szerk. FÜLÖP József és TASNÁDI KUBACSKA András. Budapest, Műszaki K. 143–173.

Hundred years of palaeontological research. – In: One hundred years of the Hungarian Geological Institute. (Ed. by J. FÜLÖP and A. TASNÁDI-KUBACSKA.) Budapest, Műszaki K. 152–181.

~ – PÁLFALVY István: Flóra- és gerincesfauna-adatok a szurdokpüspöki kovaföldbánya rétegtani megismeréséhez. (Floren- und Wirbeltierfaunen-Angaben zur Stratigraphie der Diatomite von szurdokpüspöki.) – A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése az 1967. évről: 273–278. (magyar), 279. (német)

Skizze einer Arvicoliden-Phylogenie – Stand 1969. (Az Arvicolidák törzsfelődésének vázlatja – 1969. évi ismeretfokon.) – *Vertebrata Hungarica*, 11:155–193. (német), 188. (magyar)

Bemerkungen zur Primaten-Nomenklatur. (Megjegyzések a főemlősök nomenklaturájához.) – *Vertebrata Hungarica*, 11:195–199. (német), 197–198. (magyar)

1970

Nemeskéri, J. – Dezső, Gy. (szerk.): Evolutionary trends in fossil and recent Hominids. Budapest, Akadémiai Kiadó. – *Symposia Biologica Hungarica*, 9. [Könyvismertetés] – *Anthropológiai Közlemények*, 14.1–2:104–106.

Problems in prehomnization. – In: Abstracts of the lectures delivered at the 9th Hungarian Congress of Biology, Budapest, May 1970. 15. p. (Publications of the Demographic Research Institute, 32.)

1971

JÁMBOR Áron – KORPÁS László – ~ – PÁLFALVY István – RÁKOSI László: A dunántúli oligocén képződmények rétegtani problémái. (Stratigraphische Probleme des transdanubischen Oligozäns.) – A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése az 1969. évről: 141–153. (magyar), 154. (német)

1972

Bemerkungen zur Spalaciden-Phylogenie. (Megjegyzések a Spalacidák fejlődéstörténetéhez.) – *Vertebrata Hungarica*, 12 (1970–1971)[1972]:111–121. (német), 117–118. (magyar)

Kritische Bemerkungen zur Abstammung der Ursiden. (Kritikai megjegyzések a medvék eredetéről.) – *Vertebrata Hungarica*, 12 (1970–1971)[1972]:123–132. (német), 130–131. (magyar)

A geonómia és bionómia kölcsönhatásai. – A Magyar Tudományos Akadémia X. Osztályának Közleményei (=Geonómia és Bányászat), 5:289–295.

R.A. Crowson: Classification and biology. Heinemann Educational Books, London, 1970. – Acta Biologica Academiae Scientiarum Hungaricae, 23:95–96. (angol) [Könyvismertetés]

~ – KROLOPP Endre: Az Alföld harmadkorvégi és negyedkori rétegtana az őslénytani adatok alapján. (Oberpliozäne und quartäre Stratigraphie des Alföld (Grosse Ungarische Tiefebene) auf Grund paläontologischer Angaben.) – Földrajzi Értesítő, 21 (92).2–3:133–156. (magyar), 156–158. (német)

[A kengyeli fúrás gerinces-faunája]* – In: RÓNAI András: Negyedkori üledékképződés és éghajlattörténet az Alföld medencéjében. (Quartärsedimentation und Klimageschichte im Becken der Ungarischen Tiefebene.) – A Magyar Állami Földtani Intézet Évkönyve. 56.1:131–132.

[Az óballai fúrás gerinces-faunája]* – In: RÓNAI András: Negyedkori üledékképződés és éghajlattörténet az Alföld medencéjében. (Quartärsedimentation und Klimageschichte im Becken der Ungarischen Tiefebene.) – A Magyar Állami Földtani Intézet Évkönyve. 56.1:136–137.

[A tószegi fúrás gerinces-faunája]* – In: RÓNAI András: Negyedkori üledékképződés és éghajlattörténet az Alföld medencéjében. (Quartärsedimentation und Klimageschichte im Becken der Ungarischen Tiefebene.) – A Magyar Állami Földtani Intézet Évkönyve. 56.1:138–140.

[Az öcsödi fúrás gerinces-maradványai]* – In: RÓNAI András: Negyedkori üledékképződés és éghajlattörténet az Alföld medencéjében. (Quartärsedimentation und Klimageschichte im Becken der Ungarischen Tiefebene.) – A Magyar Állami Földtani Intézet Évkönyve. 56.1:141–142.

[A mindszei fúrás gerinces-maradványai]* – In: RÓNAI András: Negyedkori üledékképződés és éghajlattörténet az Alföld medencéjében. (Quartärsedimentation und Klimageschichte im Becken der Ungarischen Tiefebene.) – A Magyar Állami Földtani Intézet Évkönyve. 56.1:146–148.

[A Jászládány-1. sz. fúrás gerinces maradványainak rétegtani adatai]*. – In: RÓNAI András: Negyedkori üledékképződés és éghajlattörténet az Alföld medencéjében. (Quartärsedimentation und Klimageschichte im Becken der Ungarischen Tiefebene.) – A Magyar Állami Földtani Intézet Évkönyve. 56.1:225–232.

Problems in prae-hominization. – In: Advances in the biology of human populations. (Ninth Congress of the Hungarian Biological Society, 1970.) Ed. by I. TÖRŐ, E. SZABADY, J. NEMESKÉRI, O.G. EIBEN. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1972. 61–66.

1973

Interactions of geonomy and bionomy. – Acta Geologica Academiae Scientiarum Hungaricae, 17:205–211. (angol), 211–212. (orosz)

1974

Az emberréválás útján. (Towards hominization.) – *Anthropológiai Közlemények*, 18:121–128. (magyar), 128. (angol)

1975

New ramapithecines and Pliopithecus from the Lower Pliocene of Rudabánya in north-eastern Hungary. – *Nature*, 257:578–581.

1976

Ősünk? *Rudapithecus hungaricus*. – *Magyarország*, 13.2:23.

Die Castor-Funde aus dem Travertinkomplex von Weimar/Ehringsdorf. – *Abhandlungen des Zentralen Geologischen Instituts, Paläontologische Abhandlungen*. 23 (Das Pleistozän von Weimar-Ehringsdorf, Tl. 2): 513–533.

~ – KROLOPP Endre – PÁLFALVY István: A magyar földtan teresztrikus rétegtani dokumentációja a MÁFI gyűjteményében. (Documentary fossil materials for the Hungarian terrestrial stratigraphy in the Museum of the Hungarian Geological Institute.) – *A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése az 1973. évről*: 383–388. (magyar), 389. (angol)

Die Ramapithecinen von Rudabánya in Nordost-Ungarn. – In: *Union International des Sciences Préhistoriques et Protohistoriques. IX Congrès. Colloque VI. Les plus anciens hominides*. Nice, 1976. Prétirage. Paris, CNRS. 68.

~ – KROLOPP Endre – LŐRINCZ Hajnalka – PÁLFALVY István: A rudabányai alsópannóniai prehomínidás lelőhely flórája, faunája és rétegtani helyzete. – *Flora, Fauna und stratigraphische Lage der unterpannonischen Prähominiden-fundstelle von Rudabánya (NO-Ungarn)*. – *A Magyar Állami Földtani Intézet Évi jelentése az 1974. évről*: 365–384. (magyar), 384–394. (német)

Fontosabb szórványleletek a MÁFI gerinces-gyűjteményében (1. közlemény). – *Wichtigere Streufunde in der Wirbeltiersammlung der Ungarischen Geologischen Anstalt* (1. Mitteilung). – *A Magyar Állami Földtani Intézet Évi jelentése az 1974. évről*: 415–425. (magyar), 426–429. (német), 2 t.

Emberré válás és az *Australopithecina*. – *Die Hominisation und die Australopithecinen*. – *Anthropológiai Közlemények*, 20:3–9. (magyar), 9–11. (német), 4 t.

1977

Az emberréválás új megvilágításban! – *Búvár*, 32.1:3–9.

Die Castor-Reste aus den Travertinen von Taubach bei Weimar. – *Quartärpaläontologie* (Berlin), 2:389–400. 2 Tabelle, Taf. 45–46.

~– KROLOPP Endre: Alsópleisztocén-végi puhatestű és gerinces fauna a kőröshegyi téglagyár (Balatonföldvár) feltárásából. (Mollusken- und Wirbeltierfauna aus dem Aufschluss der Kőröshegyer Ziegelfabrik (Balatonföldvár) aus dem ausgehenden Pleistozän.) – A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése az 1975. évről: 369–380. (magyar), 381–382. (német)

Fontosabb szórványleletek a MÁFI gerinces-gyűjteményében (2. közlemény). – Wichtigere Streufunde in der Wirbeltierpaläontologischen Sammlung der Ungarischen Geologischen Anstalt (2. Mitteilung). – A Magyar Állami Földtani Intézet Évi jelentése az 1975. évről: 401–407. (magyar), 412–415. (német), 2 t.

The fauna of small vertebrates in the Middle Pleistocene at Petralona. – *Anthropos* (Athens), 4:131–143.

S. Bökönyi: The Przewalsky Horse. London, Souvenir Pr., 1974. 140 p. 38 fig. [Könyvismertetés] – *Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae*, 29:300–301.

1978

Ecological conditions of the „Loess Period” in Hungary as revealed by vertebrate fauna. – A „löss-korszak” ökológiai viszonyai Magyarországon a gerinces-fauna alapján. – *Földrajzi Közlemények*, 25 (101): 75–89. (angol.), 89–93. (magyar)

HAHN, György – PÉCSI, Márton (Zusammengest.): Exkursionsführer von Transdanubien, anlässlich der DEUQUA-Tagung, 3–5. Sep. 1978. Wien – Budapest. Schneiderbauer. 90 p.

~– KROLOPP, Endre: Biochronologische Eingliederung der präquartären Sandablagerungen Westtransdanubiens. – In: Exkursionsführer von Transdanubien, anlässlich der DEUQUA-Tagung, 3–5. Sep. 1978. Wien – Budapest. Schneiderbauer. 1–3.

~ – KROLOPP, Endre: Typusfaunen und Chronologie des älteren Pleistozäns von SE-Transdanubien. – In: Exkursionsführer von Transdanubien, anlässlich der DEUQUA-Tagung, 3–5. Sep. 1978. Wien – Budapest. Schneiderbauer. 18–20.

In: *Lexique stratigraphique international. Europe. Vol. 1. Fasc. 9. 2. ed. sur la dir. J. Fülöp.*
– Pléistocène: 36–38, 1 Tabelle. + Arnien: 66. + Auvergnien: 72. + Baltavarium: 83–84. + Beremendien: 92. + Betfia: 96. + Biharien: 101. + Biharien inférieur: 102. + Biharien supérieur: 102–103. + Csákvárium: 157. + Csarnotanium: 159. + Cserhegy: 160–161. + Diluvion: 179. + Günz-Mindel: 228. + Hatvanium: 237–238. + BARTHA, F. – ~: Inzersdorfen: 257. + Kislángien: 273–274. + Monacium: 340–341. + Nagyharsányhegy: 354. + Pikermi: 411. + Pléistocène inférieur: 413. + Pléistocène le plus inférieur: 413. + Pléistocène moyen: 414. + BARTHA, F. – ~: Pliocène supérieur: 414–415. + Préglaciale: 427. + Riss: 446. + Riss-Würm: 446. + Ruscinium: 448–449. + Steinheim: 462. + Subalyuk: 464–465. + Sümegium: 468. + Süttő: 468–469. + Templomhegy: 492. + BARTHA, F. – ~: Tihanyien: 496–497. + BARTHA, F. – ~: Tihanyium: 497. + Tokod: 502. + Valdarnien: 528–529. + Vértesszöllős: 538. + Villafranchien: 541. + Villányien: 542–543. + Weze: 549. + BARTHA, F. – ~: Wiennien: 550. + Würm: 550.

~ – PÉCSI, Márton: Subdivision of the Quaternary in Hungary. – Budapest, MTA Földrajztudományi Kutatóintézet. 1 táblázat.

1979

Hungary. *News from members*. – Society of Vertebrate Paleontology. News Bulletin, 115:48–49.

~ – PÉCSI, Márton: Sketch of the Quaternary stratigraphy in the Carpathian Basin. – In: INQUA-IUGS, IGCP (International Geol. Correl. Program), Magnetostratigraphy P. 128. Conference and field-workshop on the stratigraphy of loess and alluvial deposits. Budapest – Szeged, Aug. 1979. Abstracts of Papers. Budapest. 39.

1980

Fontosabb szórványleletek a MÁFI gerinces-gyűjteményében (5. közlemény). – Wichtigere Streufunde in der Wirbeltierpaläontologischen Sammlung der Ungarischen Geologischen Anstalt (5. Mitteilung). – A Magyar Állami Földtani Intézet Évi jelentése az 1978. évről: 347–355 (magyar), 355–358 (német), 1 Tafel

The significance of the Rudabánya prehomimid finds in hominization research. – Acta Biologica Academiae Scientiarum Hungaricae, 31:503–506.

~ – PÉCSI, Márton: Zur Gliederung des Pliozäns and Quartärs im Pannonischen Becken. – DEUQUA Hauptversammlung, 11–15. Sep. 1980. alkalmából. Budapest, MTA Földrajztudományi Kutatóintézet. 1–31, 4 tábla.

1981

Pliocene and Pleistocene development and chronology of the Pannonian basin. – Acta Geologica Academiae Scientiarum Hungaricae, 22:3–32 (angol), 33 (orosz), 3 t.

~ – POULIANOS, Nickos A.: Remarks on the Middle and Lower Pleistocene vertebrate fauna in the Petralona Cave. (With special reference to new microfauna - up to 1981.) – Anthropos (Athens), 8 (1981)[1982]: 57–72. (57–63. angol, 63,66. görög)

Fontosabb szórványleletek a MÁFI gerinces-gyűjteményében (6. közlemény). – Wichtigere Streufunde in der Wirbeltierpaläontologischen Sammlung der Ungarischen Geologischen Anstalt (6. Mitteilung). – A Magyar Állami Földtani Intézet Évi jelentése az 1979. évről: 483–489 (magyar), 490 (német), 1 t.

1982

BÖKÖNYI, Sándor –~: La faune. – In: G.B. ARNAL: La grotte IV de St. Pierre de la Fage (Herauld) et le Néolithique ancien du Languedoc. CNRS, 1982. 128–149. (Memoire No III du Centre de Recherche Archéologique du Haut-Languedoc.)

~ – PÉCSI, Márton: Pliocene and Quaternary chronostratigraphy and continental surface development of the Pannonian Basin. – In: Quaternary studies in Hungary. Budapest, Geographical Research Institute. 11–42. 1 t.

~ – MÁRTON, Péter – PÉCSI, Márton – SCHWEITZER, Ferenc – VÖRÖS, István: Pliocene-Pleistocene piedmont correlative sediments in Hungary (based on lithological, geomorphological, paleontological and paleomagnetic analyses of the exposures in the open-cast mine at Gyöngyösvisonta.) – In: Quaternary studies in Hungary. Budapest, Geographical Research Institute, 43–73. Table 1–4

Az emberré válás kutatásának mai állása. A Darwin-centenárium kapcsán. (The present state of research into the evolution of man.) – Magyar Tudomány, 89.7:490–500.

Säugetierpaläontologie und terrestrische Stratigraphie/Chronologie im Karpatenbecken. – Zeitschrift für Geologische Wissenschaften, 10.7:971–987.

~ – FEJFAR, O.: Viverriden (Carnivora, Mammalia) im europäischen Altpleistozän. – Zeitschrift für Geologische Wissenschaften, 10.7:979–995. Taf. I–II.

Human origins – Africa or Asia? – In: IIIrd European Congress of Anthropology. Abstracts of the Proceedings. – Anthropos (Athens), 9:8.

Fontosabb szórványleletek a MÁFI gerinces-gyűjteményében. (7. közlemény.) Hipparion-fauna leletek a Kárpát-medence pannóniai képződményeiből. (Wichtigere Streufunde aus der Wirbeltierpaläontologischen Sammlung der Ungarischen Geologischen Anstalt. 7. Mitteilung. Funde der Hipparion-Faunen im Pannon des Karpatenbeckens.) – A Magyar Állami. Földtani Intézet Évi Jelenetése az 1980. évről: 385–393. (magyar), 394. (német)

A Kárpát-medence felső-neozóos rétegtanának korrelációs lehetőségei. (Tentative correlation of Late Cenozoic stratigraphy in the Carpathian Basin.) – A Magyar Állami. Földtani Intézet Évi Jelentése az 1980. évről: 407–415. (magyar), 415. (angol), 3 t.

~ – PÉCSI, Márton: Die Gliederung des Pliozäns und Quartärs im Pannonischen Becken. – In: Project 73 (1)24, Quaternary Glaciations in the Northern Hemisphere. Report No. 7. Session in Kiel, Sep. 18–23, 1980. Prague, 1982. 127–149.

~ – PÉCSI Márton: A Pannóniai-medence pliocén és pleisztocén időszakának tagolása. (Pliocene and Pleistocene development and chronology of the Pannonian Basin.) – Földrajzi Közlemények, 30.4:300–326. (magyar), 326. (angol), t. 1–3.

Bulla Béla és a földtudományok. [B. Bulla und die Geowissenschaften.] – Földrajzi Közlemények, 30.4:368–369.

Hundert Jahre Paläoanthropologie und Primatologie in Ungarn. – In: Proceedings of the International Centennial Anthropological Congress, Budapest, 2–3 June 1981. Part 1. Evolution of Homo sapiens. Budapest, ELTE. 33–44. (Humanbiologia Budapestinensis, 9.)

1983

Kontinentstörténet és biosztratigráfia a felső harmadkor és a negyedidőszak folyamán a Kárpát-medencében és korrelációi. (Kontinentalgeschichte und Biostratigraphie im

Jungtertiär und Quartär des Karpaten-Beckens und ihre Korrelation.) – Földrajzi Közlemények, 31.3–4:230–240. (magyar), 230. (német)

Gerinces indexfajok felső-neozói rétegtanunkban. Hipparion. (Wirbeltier-Indexformen im ungarischen Jungneozoikum. Hipparion.) – A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése az 1981. évről: 513–519. (magyar), 520–521. (német)

Human origins - Africa or Asia? – In: The Proceedings of the 3rd European and 1st Panhellenic Anthropological Congresses. – Anthropos (Athens), 10:105–110.

Le matériel paléontologique – In: GÁBORI-CsÁNK, V.: La grotte Remete "Felső" (supérieure) et le „Szeletien de Transdanubie”. – Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae, 35.3–4:263–266.

1984

Rudapithecus und die europäischen Ramapithecinen. – EAZ Ethnographisch-Archäologische Zeitschrift, 25 (1984): 1–17.

Gerinces őslénytani adatok medenceüledékeink ismeretéhez. (Wirbeltierpaläontologische Streufunde aus ungarischen Tiefbohrungen.) – A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése az 1982. évről: 173–184. (magyar), 184. (német)

Új hominoid lelet Rudabányáról. (New Hominoid form from Rudabánya.) – Anthropológiai Közlemények, 28 (1984): 91–96.

Note on Homo leakeyi Heberer. – Anthropológiai Közlemények, 28 (1984): 189–190.

A sümeg-gerinci fauna és faunaszakasz. – In: Sümeg és környékének földtani felépítése. – Geologica Hungarica, Series Geologica, 20:214–222. T. 56.

1985

The fauna and faunal age of Sümeg-Gerinc. – In: Geology of the Sümeg Area. – Geologica Hungarica, Series Geologica, 20:225–234, Plate 56.

Neuer Amphicyonide aus dem Altpannon von Pécs (Südungarn). – Annales Historico-Naturales Musei Nationalis Hungarici, 77 (1985): 65–68.

On the correlation of Eurasian terrestrial stratigraphy in Late Cenozoic times (I. Hipparion-faunae). – In: Loess and the Quaternary. Chinese and Hungarian case studies. Budapest, Akadémiai. Kiadó. 19–31. Table 1–2. (Studies in Geography in Hungary, 18.)

~ – PéCSI, Márton (ed.): Problems of the Neogene and Quaternary in the Carpathian Basin. Budapest, Akadémiai Kiadó. 128 p. (Studies in Geography in Hungary, 19.)

~ ~ – PéCSI, Márton: Preface. – In: Problems of the Neogene and Quaternary in the Carpathian Basin. Budapest, Akadémiai Kiadó. 1–2. (Studies in Geography in Hungary, 19.)

Sketch of the biochronology of the Late Cenozoic in Central Europe. – In: Problems of the Neogene and Quaternary in the Carpathian Basin. Budapest, Akadémiai Kiadó. 3–20. 1 table (Studies in Geography in Hungary, 19.)

Morphogenese der Hominisation als Grundlage der Soziogenese. – In: Menschwerdung - biotischer und gesellschaftlicher Entwicklungsprozess. 17–20. (Schriften zur Ur- und Frühgeschichte, 41.)

Ramapithecinen-Funde aus Rudabánya in Ungarn. – In: Menschwerdung - biotischer und gesellschaftlicher Entwicklungsprozess. 79–81., Taf. V. (Schriften zur Ur- und Frühgeschichte, 41.)

1986

Nochmals über *Thalassictis* und *Ictitherium*. – Zeitschrift für Geologische Wissenschaften, Berlin, 14. 3:367–372.

Plithocyon und *Frickodon*. – Zeitschrift für Geologische Wissenschaften, Berlin, 14. 3:271–273. Tabelle 1.

1987

Remarks on the correlation between European and Asian Late Cenozoic local biostratigraphies. – *Vertebrata Palasiatica*, 25. 2:145–157.

Remarks on the correlation of European, North American and Asian late Cenozoic local biochronologies. – In: Pleistocene environment in Hungary. Ed. by M. Pécsi. Budapest, Geographical Research Institute, Hungarian Academy of Sciences. 5–38. Table 1. (Theory – Methodology – Practice, 42.)

A Kárpát-medence pannóniai (s.l.) teresztrikus gerinces biokronológiája. Terrestrische Biochronologie/Stratigraphie des Karpatenbeckens im Pannonien (s.l.). – *A Magyar Állami Földtani Intézet Évkönyve*, 69:393–408. (magyar), 409–422. (német), 1. táblázat.

1988

Primatológia és embertan. – *Anthropológiai Közlemények*, 31 (1987/1988): 139–141.

1989

Fossil documentation and our concept of hominization. [Abstract] – In: Symposium on foundations for approaches to the study of human evolution. Sep. 1–3, 1989, Libice. 12 p.

Vértés László. – In: *Magyarok a természettudomány és technika történetében*. 2. Budapest, 1989. Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár. 181–182.

~ – VÖRÖS, István: On a new caviomorph rodent from Peru. – *Fragmenta Mineralogica et Paleontologica*, 14:111–116.

Zur stratigraphischen Stellung der Fauna von Vértesszőlős und Petralona. – EAZ Ethnographisch-Archäologische Zeitschrift, 30:451–463.

1990

~ – T. DOBOSI, Viola (eds.): Vértesszőlős - man, site and culture. Budapest, 1990. Akadémiai Kiadó. 554 p. 23 Plates, 4 supplements.

Preface. – In: Vértesszőlős. Site, man and culture. Ed. by ~ and V. T. DOBOSI. Budapest, 1990. Akadémiai Kiadó. 9 p. (Név nélkül)

Introduction. – In: Vértesszőlős. Site, man and culture. Ed. by ~ and V. T. DOBOSI. Budapest, 1990. Akadémiai Kiadó. 13–14.

Previous research. – In: Vértesszőlős. Site, man and culture. Ed. by ~ and V. T. DOBOSI. Budapest, 1990. Akadémiai Kiadó. 17–19.

The Vertebrate palaeontological research at the site. – In: Vértesszőlős. Site, man and culture. Ed. by ~ and V. T. DOBOSI. Budapest, 1990. Akadémiai Kiadó. 183–186.

Vertebrate fauna of the archaeological site. – In: Vértesszőlős. Site, man and culture. Ed. by ~ and V. T. DOBOSI. Budapest, 1990. Akadémiai Kiadó. 231–240.

Vertebrate microfauna of the Vértesszőlős travertine. – In: Vértesszőlős. Site, man and culture. Ed. by ~ and V. T. DOBOSI. Budapest, 1990. Akadémiai Kiadó. 241–247.

Footprints of Site III. – In: Vértesszőlős. Site, man and culture. Ed. by ~ and V. T. DOBOSI. Budapest, 1990. Akadémiai Kiadó. 249–252.

Settlement fauna and food economy of Homo erectus. – In: Vértesszőlős. Site, man and culture. Ed. by ~ and V. T. DOBOSI. Budapest, 1990. Akadémiai Kiadó. 523–527.

History of research of fossil arviculids. – In: Int. Symp. Evol. Phyl. Biostr. Arviculids. Rohanov, 1987. Praha, 1990. Pfeil-Verl. 305–312.

1991

Über die Funddokumentation der Hominisation. – EAZ Ethnographisch-Archäologische Zeitschrift, 32:1–17.

1993

BERNOR, R.L.–~–MITTMANN, H.-W.–TOBIEN, H.: A preliminary systematic assessment of the Rudabánya Hipparions (Equidae, Mammalia). – Mitt. Bayer. Staatslg. Paläont. Hist. Geol., 33 (1993): 195–207.

1995

Hominisation und Umwelt im Pleistozän. – In: Man and environment in the Palaeolithic. Proceedings of the Symposium, Neuwied (Germany), May 2–7 1993. Ed. H. ULLRICH. Liège, 1995. 43–48. (Études et Recherches Archéol. Univ. Liège, 62.)

Von der Tiersozietät zur menschlichen Urgesellschaft. – In: Man and environment in the Palaeolithic. Proceedings of the Symposium, Neuwied (Germany), May 2–7 1993. Ed. H. ULLRICH. Liège, 1995. 323–327. (Études et Recherches Archéol. Univ. Liège, 62.)

2000

~ – KRETZOI, Mária: Index generum et subgenerum Mammalium. Leiden, Backhuys Publ. Sect. 1. XVI, 1–433. Sect. 2. 434–726. (Fossilium Catalogus. I. Animalia. Pars 137.)

2001

Varga Gáborné (1928–2000). [Nekrológ] – Bányászati és Kohászati Lapok, Bányászat, 133.6:608.

Trend und Phylum im Säugetiersystem. – Lynx (Praha), n.s., 32:193–199.

2002

The fossil hominoids of Rudabánya (Northeastern Hungary) and early hominization. Bp. 2002. Hungarian National Museum. XXII, 287 p.

2004

Gondolatok az emberré válás korai szakaszáról. – In: Rudabánya és az emberré válás korai szakasza. Kiállítás a Magyar Nemzeti Múzeumban, 2004. február 9. – május 24. 3–8. [Kiállításvezető]

Notions on the early phase of hominisation. – In: Rudabánya and the Early Phase of Hominisation. Exhibition in the Hungarian National Museum. 9. February – 24. 2004. Budapest. 3–8.

2005

~ – FEJFAR, Oldrich: Sciurids and Cricetids (Mammalia, Rodentia) from Rudabánya. – Palaeontographica Italica, 90 (2004): 113–148. 5 t.

*

Egyes folyóiratok a cikkek címét mindig magyarul közölték elsőként, függetlenül attól, hogy maga a cikk milyen nyelvű, a magyar szöveg teljes-e, vagy csak kivonat. Ezért a magyar és az idegen nyelvű címek közlésének bibliográfiákban szokásos egységesítését a sorrendben és a zárójelek használatában nem volt célszerű végrehajtani. A jobb tájékozódás érdekében a nyelv rövidítését a terjedelemtől adjuk meg.

© MTA Földrajztudományi Kutatóintézet
A kiadásért felel: SCHWEITZER FERENC igazgató
Budapest, 2007

